

Sesida dals

Communitgà ils

Protocol nr.

18 da zercladur 2024

21 da zercladur 2024

538/2024

Incumbensa Michael (Castasegna)

concernent la finanziaziun e la realisaziun da projects gronds
en la construcziun da vias

Resposta da la Regenza

Sin basa da calculaziuns da model han ins sclerì l'emprima giada l'onn 2018 la dumonda, quants projects gronds e quants sviaments ch'il chantun Grischun po sa prestar. En la sessiun d'avrigl ha il Cussegl grond prendì enconuschientscha dal nov program da construcziun da vias 2025–2028. Quel cuntegna scenaris che reflecteschan las differenzas pussaivlas en la futura libertad d'agir finanziaala dal chantun e che han perquai consequenzas per la priorisaziun da projects gronds.

Tar il punct 1: La Regenza è conscianta dal privel d'eveniments da la natira, che pon avoir consequenzas per la segirezza stradala ed uschia per l'access als abitadis en las differentas regions dal chantun. Cun ils posts spezialisads cumpetents intensive-scha la Regenza perquai las lavurs, per pudair far frunt tant pli svelt a quests privels ed eveniments da la natira cun mesiras efficaciazas. Las ristgas tras privels da la natira sco er la proporziunalitad da las mesiras vegnan eruidas sin basa da reglas e da recumandaziuns ch'èn renconuschidas sin plaun naziunal e chantunal. Ina segirezza cumplaina cunter privels da la natira na po però betg vegnir garantida en noss chantun topograficamain pretensius, er betg cun l'attenziun maximala.

Tar il punct 2: En concordanza cun il program da la Regenza respectiv e resguardond ils meds previs en il plan da finanzas na cuntegna il program da construcziun da vias betg mo ina glista dals projects concrets previs, mabain er la strategia, las finamiras dals effects e las ponderaziuns davart las prioritads en connex cun il diever dals meds finanziaals ch'èn avant maun. Mo gia per mantegnair la valur da la rait da vias chantunales ston vegnir investids mintga onn var 100 milliuns francs. En emprima prioritad èsi perquai da garantir il manaschi e la segirezza da la rait da vias. En segunda prioritad vegn mantegnida l'infrastructura existenta (mantegniment architec-tonic) e lura optimada la rait da vias existenta (renovar vias). Pir en ultima prioritad po il nivel da l'avertura stradala vegnir auzà cun projects gronds e cun sviaments. Igl è la finamira explicita da questa strategia d'evitar stagnaziuns d'investiziuns, da mantegnair il nivel actual dal stadi da l'infrastructura stradala sco er da meglierar tala con-

form als basegns cun renovar vias e cun construir vias novas. Grazia a questa strategia ha la rait da vias chantunalas ina buna qualitad en la cumparegliaziun svizra. D'ina stagnaziun d'investiziuns na poi betg vegnir discurrì en quest connex. I sto vegnir garanti, che la qualitad possia vegnir mantegnida sin il medem nivel sur ina perioda pli lunga en ina moda che tegna quint da las generaziuns. En il senn da questas ponderaziuns vegnan las metodos e las strategias dal sector da las vias mintgamai examinadas periodicamain en il rom da l'elavuraziun dal proxim program da construcziun da vias. Sche necessari vegnan ellas adattadas.

Tar il punct 3: Projects gronds e projects da sviament èn projects da vias novas ch'èn per regla situads ordaifer ils abitadis. Els na pon betg vegnir realisads en etappas, perquai ch'els portan – cuntrari a la renovaziun da trajects existents – pir in avantatg, cura che l'entir project è terminà. Ils custs da tals projects s'extendan entaifer in spectrum relativamain grond. En cas d'in trassé avert pon els custar intgins 10 milliuns francs en il cas il pli favuraivel. En cas d'ina varianta sutterrana u d'in tunnel pon ils custs importar lunsch sur 100 milliuns francs. Tals projects èn bler pli chars ch'il mantegnement da la sostanza resp. che la renovaziun dal trassé existent. La planisaziun dals singuls projects vegn concretisada en il rom dal program da construcziun da vias. Observond la valor directiva da la politica da finanzas nr. 5 dal program da la Regenza, il plan da finanzas ed il preventiv e resguardond las prioritads en connex cun il diever dals meds finanziari, èsi pussaivel da prender per mauns a medem temp – u almain durant tschertas periodas identicas – dapli che in tal project, premess che la libertad finanziaria per projects gronds u per projects da sviament saja avant maun. Il dumber da tals projects dependa da divers criteris, sco la grondezza dal project, la durada dal project e la situaziun dal plan da finanzas. En quest senn èsi pussaivel d'adattar la pratica tematisada.

Tar il punct 4: En il senn da l'incumbensa stoi vegnir sclerì en il rom da l'elavuraziun dal proxim program da construcziun da vias, quant enavant che las metodos vertentas da financiar ils projects da vias pon vegnir concepidas en moda pli flexibla.

Sa basond sin questas explicaziuns propona la Regenza al Cussegl grond d'acceptar l'incumbensa qua avant maun.

En num da la Regenza

Il president:

A handwritten signature in black ink, appearing to be "J. Parolini".

Dr. Jon Domenic Parolini

Il cancellier:

A handwritten signature in black ink, appearing to be "D. Spadin".

Daniel Spadin